

ODGOVORNOST ZA SIGURNOST PLOVIDBE ZAKUPOPRIMATELJA KAO BRODARA

UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Presuda br. Us-7565/2000-6 od 11. travnja 2002.
Vijeće: Marija Kriletić kao predsjednik vijeća,
Štefanija Braun-Kleončić i Darko Vlahinja

Zakupoprimateelj je posjednik broda i nositelj plovidbenog pothvata, stoga odgovara kao brodar. Kao brodar gospodarski koristi brod, te je odgovoran za održavanje u ispravnom stanju brodskih navigacijskih karata i brodske opreme. Dužan je organizirati kontrolu obavljanja poslova na brodu radi osiguranja sigurnosti plovidbe, te je propuštanje toga inkriminirano kao prekršaj. Također, i odgovorna osoba u trgovačkom društvu prekršajno odgovara, kada se utvrdi ovakav prekršaj.

Tužitelji u upravnom sporu su «Ante-plovfl d.o.o. iz Zadra i A. J. iz Zadra, protiv rješenja tuženog Ministarstva pomorstva, prometa i veza Republike Hrvatske, Uprave pomorstva, klasa: Pr/II-342-01/00-01/04-sp, od 28. travnja 2000. godine, radi pomorskog prekršaja.

U upravnom sporu pred Upravnim sudom Republike Hrvatske pobija se rješenje kojim je odbijana žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Komisije za prekršaj Lučke kapetanije Rijeka, klasa: Pr-342-35/98-03/308, ur. br.: 530-11-/02-99/4, od 11. listopada 1999. godine kojim su tužitelji oglasni krivima za prekršaj iz članka 1036. stavak 1. točka. 1. i stavak 2. Pomorskog zakonika i kažnjeni, prvookrivljena pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna, a drugookrivljena odgovorna osoba novčanom kaznom u iznosu od 600,00 kuna uz obvezu plaćanja troškova prekršajnog postupka u iznosu od 200,00 kuna. Rješenjem Ministarstva pomorstva prometa i veza, koje se pobija u ovom upravnom sporu okrivljena pravna osoba kao brodar motornog broda «Artafl, kao i odgovorna osoba u pravnoj osobi, oglasni su krivim, jer je dana 9.7.1999. godine u luci Rijeka utvrđeno od strane inspektora sigurnosti plovidbe Lučke kapetanije da se okrivljeni nisu brinuli o održavanju navigacijskih karata područja plovidbe kao i o glavnom rezervnom slogu navigacijskih svjetala na brodu, te da nisu osigurali snabdijevanje broda oglasima za pomorce.

U tužbi tužitelji pobijaju zakonitost rješenja tuženog upravnog tijela (Ministarstva pomorstva, prometa i veza Republike Hrvatske, Uprave pomorstva) u pogledu optužbe da nisu osigurali snabdijevanje broda oglasima za pomorce. Ističu da su »Oglase za

pomorце« redovito dostavljali na brod kad bi se brod zatekao u hrvatskoj luci, ali da je u predmetnom slučaju Inspekcija došla na brod prije nego što su dostavili oglas. Napominju da se tijekom dana nekoliko puta emitiraju oglasi za pomorce putem radija Rijeke, Split i Dubrovnik.

Tužitelji, posebno ističu kako o brodu nisu imali nikakvu evidenciju, jer je kretanje broda vodio kapetan R. J., a sam brod je u vlasništvu »Chetland Malta Shipping«. Predlažu Upravnom sudu da njihovu tužbu uvaži i pobijani upravni akt poništi.

Tuženo upravno tijelo u odgovoru na tužbu predlaže da se ista kao neosnovana odbije. Naglašavaju da je motorni brod »Arta« upisan u Upisniku pomorskih trgovačkih brodova Lučke kapetanije Rijeka u vlasništvu »Chetland Malta Shipping« od 3. prosinca 1997. godine, ali je kao broдар broда u Upisnik upisan »Ante-Plov« d.o.o. iz Zadra. Drugim riječima, tužitelj, kao broдар gospodarski koristi predmetni brod, te je stoga i odgovoran za održavanje u ispravnom stanju brodskih navigacijskih karata i brodske opreme. Odnosno odgovoran za predmetni prekršaj.

Upravni sud Republike Hrvatske odlučio je da tužba nije osnovana.

Prema odredbi članka 82. stavka 1. točke 1. Pomorskog zakonika (Narodne novine broj 17/94, 74/94 i 43/96) fizička i pravna osoba koja obavlja prijevoz u javnom prometu na moru, trgovačko društvo ili tijelo koje upravlja lukom i trgovačko društvo koje se brine o održavanju plovnih putova dužni su organizirati nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe.

Prema odredbi članka 1036. stavka 1. točke 1. istoimenog Zakonika novčanom kaznom od 1.200,00 - 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovačko društvo ili druga pravna osoba ako ne organizira kontrolu obavljanja poslova radi osiguranja sigurnosti plovidbe (članak 82. točka 1.) Stavkom 2. istog članka Zakonika propisano je da će se za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit i odgovorna osoba u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 600,00 - 2.500,00 kuna.

Pregledom predmetnog spisa razvidno je kako je tužiteljima stavljeno na teret da su propustili organizirati nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe broда »Arta«, jer nisu brinuli o održavanju u ispravnom stanju navigacijskih karata područja plovidbe, kao i o glavnom rezervnom slogu navigacijskih svjetala na brodu, te da nisu osigurali snabdijevanje broда oglasima za pomorce.

Prema ocijeni Upravnog suda Republike Hrvatske, nisu osnovani prigovori tužitelja kako su osim u predmetnom slučaju redovito na brod dostavljali »oglasе za pomorce«, jer je nedvojbeno prilikom inspekcijskog nadzora 9. srpnja 1998. godine utvrđen niz nedostataka u opremi za signalizaciju broда, nepostojanje ažurnih nautičkih karata i sl., čime je bila ugrožena sigurnost plovidbe, ljudski životi, sam brod i teret na brodu, jer u vrijeme uplovljenja i boravka u luci Rijeka brod nije bio sposoban za plovidbu.

Također, nije osnovan niti prigovor tužitelja o nepostojanju prekršajne odgovornosti jer je brod u vlasništvu »Chetland Malta Shipping company«.

Naime, nedvojbeno je kako je predmetni brod u vlasništvu »Chetland Malta Shipping company«, međutim, tužitelj »Ante - Plov« d.o.o. je s nevedenim trgovačkim društvom zaključio ugovor o zakupu kao zakupoprimalca. Zakupoprimalca i posjednik broda je nositelj plovidbenog pothvata i stoga odgovara kao brodar, a nositelj plovidbenog pothvata, dakle, brodar, je dužan organizirati kontrolu obavljanja poslova na brodu radi osiguranja sigurnosti plovidbe, te je propuštanje istog inkriminirano kao prekršaj u članku 1036. stavak 1. točka 1. Pomorskog zakonika. Također i odgovorna osoba u trgovačkom društvu, drugotužitelj, prekršajno odgovara u smislu odredbe članka 1036. stavka 2. Pomorskog zakonika, kada se utvrdi ovakvo propuštanje.

Svojim prigovorima istaknutim u tužbi Upravnom sudu, tužitelji nisu doveli u sumnju da bi pobijanim upravnim aktom bio povrijeđen zakon na njihovu štetu, jer Upravni sud Republike Hrvatske nalazi da je isti utemeljen na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilnoj primjeni odredaba materijalnog zakona.

Slijedom toga na temelju odredbe članka 42. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine broj 53/91, 9/92 i 77/92) Upravni sud Republike Hrvatske je tužbu tužitelja kao neosnovanu odbio.

Mr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

LIABILITY OF THE LESSEE FOR SAFETY OF NAVIGATION

Lessee is possessor of the ship and he undertakes a maritime venture. He shall be liable for obligations arising from the navigation and the employment of the ship like ship operator. Like operator he exploits ship and he is liable for keep in a good repair navigational char and ship's equipment. Lessee shall organize the supervision of works relate to the safety of navigation and failure of that is the offence. For the offence shall be fined also the responsible person in the commercial company.

274